

PROTOCOL D'ACOMPANYAMENT DEL BENESTAR DE CAVALLS PREZWALSKI FUNDACIÓ MIRANDA

Aquest protocol **d'acompanyament** té com a objectiu posar d'acord a totes les parts implicades en la tinença i gestió dels cavalls przewalski, establir unes mesures ben definides per poder prendre decisions amb suficient **agilitat i rapidesa**, i **poder actuar amb la major seguretat, ordre, ètica i benestar transversal**.

El protocol consta dels següents apartats:

- 1- Acompanyament general del grup
- 2- Naixements
- 3- Intervencions preventives
- 4- Accidents o malalties
- 5- Mort o eutanàsia
- 6- Seguretat per les persones

1. GESTIÓ GENERAL DEL GRUP

Aquest grup prové d'un zoo clausurat i es va decidir en el seu dia que viuria en llibertat **acompanyada dins la Reserva de Boumort.**

La intenció de la Fundació en aquest cas i donat que són animals protegits pel conveni cites, en perill crític d'extinció, és deixar-los criar. Ara bé, per evitar la consanguinitat existent ja en el grup i proveir de sang nova, s'incorporarà un nou mascle al grup de femelles.

Així doncs:

- 1.1 El grup viu en llibertat sense intervenció humana, amb el seguiment dels responsables de la Fundació Miranda i de l'Equip de guardes.
- 1.2 Només s'intervindrà en cas totalment necessari per raons de benestar (tal com determina aquest protocol o decisions consensuades en situacions que calgui valorar de manera específica).
- 1.3 Les eugues crien de manera natural.
- 1.4 S'incorporarà en un futur un nou mascle per substituir el que va morir.

2. NAIXEMENTS

2.1 Després del naixement cal observar si el poltre mama. 3 supòsits:

- a- El poltre mama bé. Seguiment, observació i registre amb fotos i vídeos que es compartiran amb la Comissió de Benestar (Laura Riera FAADA, Albert Cereza, guarda de la Reserva, Rosa Galindo i possiblement veterinaris si es donés alguna complicació).
- b- El poltre no mama. Registre URGENT amb fotos i vídeos que es compartiran amb la Comissió de Benestar (Laura Riera FAADA, Albert Cereza, guarda de la Reserva, Rosa Galindo i veterinaris EN CONVOCATÒRIA PER VALORACIÓ D'URGÈNCIA).
 - Valorar si s'intenta que un dels guardes apropi el poltre a la femella per intentar que s'agafi al pit. (NO VIABLE)
 - Si en 2 hores no mama no hi ha temps de prendre cap decisió perquè el poltre morirà.
 - L'opció de retirar el poltre i criar-lo amb biberó no és viable.
- c- El poltre mama, però no el veiem bé.
 - Ens reunim, valorem i decidim si el deixem i estem atentes a evolució, o si intervenim.
 - Segons el tipus d'intervenció necessària serà viable o no (valorar viabilitat amb experts si cal).
 - En cas d'haver d'intervenir s'hauria de tancar la femella i el poltre a la *gàbia* per poder garantir l'aplicació de les mesures acordades. VALORAR ESTRATÈGIA AMB RESPONSABLE DE FUNDACIÓ AL TERRITORI I DIRECCIÓ I EQUIP DE LA RESERVA.

2.2 El poltre va coix. 2 supòsits

- a- Coixesa lleu, s'anirà observant per decidir si cal intervenir o no.
- b- Coixesa greu o amb ferida oberta. (veure fractures)

2.3 Mare amb mastitis

Es valora anestèsia per aplicar tractament ubicant la mare i el poltre en un tancat hospital.

2.4 Fractura

- a- Primer cal valorar la fractura, per si és incompatible amb la vida o el benestar.
- b- Si és compatible, solda sola i esperem la viabilitat.
- c- Si no és compatible, es practica l'eutanàsia.
- d- Segons els dies que porti patint decidirem si intervenim o esperem mort.

3. INTERVENCIONS PREVENTIVES

3.1 Papparres

- a- Posar terra de diatomea per algunes zones perquè es rebolquin.
- b- Seguir investigant algun producte via oral el més natural possible.

3.2 Sal. Suplements

- a- Posar blocs de sal en alguns punts.

3.3 Desparasitació interna

- a- Practicar coprològic almenys 1 cop l'any o segons indicador.
- b- En cas que fos necessari (per sobre de 200 ous o si coincideix amb aprimada sospitosa) desparasitar entrarien a la gàbia.
- c- Acostumar-los a menjar una mica de concentrat d'ofals remullat o bé fenc d'herba o d'ofals cada dia en llocs apartats perquè no hi hagi competència, fins que s'estableixi una dinàmica.
- d- Al cap d'uns dies barrejar el menjar amb praziquantel + ivermectina. 1 sola dosi.
- e- Al cap d'unes setmanes – mesos (valorar pels vets) repetir coprològic.

4. ACCIDENTS

4.1 Ferides infectades

Es valora la possibilitat i la necessitat de fer cures quan la ferida no té una bona evolució natural valorant riscos i necessitats.

4.2 Ferides obertes

- a- Si els cavalls estan prop de la gàbia, posem herba uns dies per acostumar-los a entrar i un cop dins els tanquem.
- b- El grup es queda a la gàbia i el cavall ferit a la sub-gàbia.
- c- Si els cavalls estan lluny de la gàbia la intervenció es fa al camp.
- d- Sedació i/o anestèsia per poder fer les intervencions necessàries.
- e- En cas de ferida oberta amb fractura, eutanàsia, igual que a l'apartat poltres.

5. MORT O EUTANÀSIA

- a- Tapar el cadàver.
- b- Necròpsia en cas de no saber la causa de la mort.
- c- Retirar el cadàver i transportar-lo fins a la gàbia o treure mostres allà mateix.
- d- No es deixa el cadàver pels voltors per tema de bioseguretat. (En principi només poden transmetre efectes de medicacions com la que s'aplica en eutanàsia segons com es fa, o alguns antiinflamatoris).
- e- Valorarem preus de necròpsia a diferents llocs (UAB, UDL o eguisof) ESTABLIR ACORD AMB ALGUNA UNIVERSITAT O PROJECTE.

6. SUPLEMENTS

Què fem quan s'aprimen.

6.1 Coprològic – desparasitar (veure punt 2.3).

6.2 Valoració de la pastura – suplementar amb fenc si manca aliment.

7. SEGURETAT PER LES PERSONES

Les intervencions i no intervencions descrites, tenen en compte la seguretat de les persones atès que es tracta de cavalls salvatges (distància i maneig).

Protocol a càrrec de Rosa Galindo representant de la Fundació Miranda i Laura Riera de FAADA en un procés participatiu en la comissió de Benestar de la Fundació Miranda i l'equip de la Reserva de Boumort.

FADA

